

*А. О. Павленко,
студентка,
О. М. Василенко,
кандидат психол. наук, доцент,
Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова*

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ

Фразеологізми в мові – це джерело, яке живить мову, яке створює неповторний колорит, живить її виражальні засоби та надає їй яскравих рис національного характеру, і цим самим відрізняє одну мову від іншої. Фразеологічні одиниці кожної мови утворюються з досвіду життя народу, їх соціуму, культури, історії, їх сприйняття навколишнього світу, в них виражається своєрідність світобачення. Фразеологізми – певні мовні формули, котрі містять в собі закодовану інформацію про минуле.

Актуальність дослідження обумовлена тим фактом, що для повного розуміння специфіки мови є необхідним вивчення фразеологічних одиниць, особливостей культури і менталітету населення, адже саме при перекладі фразеологізмів рідною мовою потрібно підбирати вислови, які відповідають культурі та менталітету мови перекладу.

Фразеологія як окрема наукова дисципліна почала розвиватися лише наприкінці XIX – на початку XX століття та сформувалася в самостійну лінгвістичну дисципліну, тобто відокремилася від синтаксису, фразеології та стилістики.

Фразеологізми досліджувались як вітчизняними, так і зарубіжними вченими, такими як: О.Шахматов, Є.Поліванов, М.Шанський, Я.Баран, Ш.Баллі, В.Виноградов, О.Кунін, О.Смирницький, Н.Амосова, Л.Сміт, Ф.де Соссюр. Вчені досліджували значення та словозміну компонентів стійких сполук слів, систематизували і охарактеризували фразеологізми, класифікували фразеологічні одиниці.

У фразеології розроблено досить багато класифікаційних сталих сполук. В основу їх покладено різне розуміння обсягу цієї галузі лінгвістики та різні критерії класифікації. Залежно від того, який критерій покладено в основу кожної з них, сформувалися класифікації: семантична, структурно-семантична, граматична, функціональна, генетична, ідеографічна, стилістична. Проаналізувавши існуючі класифікації фразеологічних одиниць, бачимо, що в їх основі лежать різні принципи, проте зустрічаються й класифікації з подібними рисами, отже єдиної та загальноприйнятої класифікації фразеологічних одиниць не існує.

Під час роботи з лексикою англійської художньої літератури великі труднощі для розуміння і перекладу становлять фразеологізми, тобто словосполучення, які не виникають у процесі мовлення, а існують як стійкі фразеологічні звороти. В них знаходимо відображення історії народу, своєрідність його культури та побуту. У фразотворенні величезну роль відіграє людський фактор, тому що

переважна більшість фразеологізмів пов'язана з людиною, різними сферами її діяльності. Виділяють такі основні способи перекладу фразеологізмів:

1. Фразеологічний компонент.
2. Фразеологічні аналоги.
3. Дослівний переклад (калькування).
4. Описовий переклад.

5. Контекстуальні зміни в перекладі української фразеологічної одиниці, яка хоча і не відповідає позначенню англійському еквіваленту, але з достатньою точністю передає його зміст у даному конкретному контексті.

Отже, фразеологічні вислови посилюють естетичний аспект мови. У творенні фразеологізмів велику роль відіграє людський фактор, сфера діяльності людини, її життя в цілому. Труднощі перекладу англійських фразеологічних одиниць на українську мову обумовлені декількома факторами, такими як: складність ідентифікації та культурна специфіка. Труднощі та особливості перекладу англійських фразеологізмів українською мовою свідчать про відповідальність та необхідність компетенції перекладачів та лінгвістів, для підвищення ефективності роботи з художніми текстами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Амосова Н. Н. Основы английской фразеологии / Н. Н. Амосова. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1963. – 208 с.
2. Балли Ш. Французская стилистика / Ш. Балли ; [пер. с фр. К. А. Долинина]. – М. : Изд-во иностр. лит., 1961. – 392 с.
3. Баран Ярослав Андрійович, Зиморя Микола Іванович. Теоретичні основи фразеології.- Ужгород, 1999 – 176 с.
4. Виноградов В. В. Избранные труды: Лексикология и лексикография / В. В. Виноградов. – М. : Наука, 1977. – 308 с.
5. Денисова А.С. Стаття «Проблема дослідження класифікацій фразеологічних одиниць у лінгвістиці». Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. – 2015. – Випуск VI.
6. Зубрик А.Р. Стаття «Особливості та труднощі перекладу англійських фразеологізмів», випуск 36.
7. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка / А. В. Кунин. – Дубна : Феникс, 2005. – 488 с
8. Смирницкий А. И. Лексикология английского языка / А. И. Смирницкий. – М. : Изд-во лит. на иностр. яз., 1956. – 260 с.
9. Смит Л. П. Фразеология английского языка. Пер. А.С. Игнатъева / Л. П. Смит. – М. : Учпедгиз, 1989. – 208 с.
10. Современный русский язык. Учеб. для студентов пед. ин-тов по спец. № 2101 «Рус. яз. и лит.» В 3 ч. 4. 1. Введение. Лексика. Фразеология. Фонетика. Графика и орфография / Н. М. Шанский, В. В. Иванов. – 2-е изд., испр. и доп.– М. :, Просвещение, 1987.–192 с.